

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 415. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960020560.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

168. Fabel.

Samtale mellem Ulven og en anden Hierophit.

Jeg haver mældet om den Samtale mellem Ulven og en Hierophit, og viset hvordan Udfaldet deraf var. Da det rygtedes blant de andre hellige Slanger, at en af deres Colleger var satt udi Baroco af Ulven, satte de en af de lærdeste og meest veltalende Hierophiter ud paa samme Ulv, for at igiendrive ham. En nye Samtale blev derpaa holden, som var ligesaa merkelig som den forrige, og hvorudi Ulven Isegrim betienede sig af nye Argumenter til sin Sags Forsvar. Hierophiten begyndte at prælundere med det samme, som hans Formand havde anført, og derpaa fik samme Svar, nemlig, at, eftersom han var en Ulv, maatte han føre sig op som andre Ulve, thi enhver maa leve efter sin Stand, og lagde han denne gang dette dertil, at hans Forhold mod Faar, Lam, Giæs, etc. grundede sig saavel paa Fornødenhed, som paa en point d'honneur. Hvad, sagde Hierophiten, regner du dig det til en Ære at myrde uskyldige Dyr? Ulven svarede: Lader os tage Exempel af Mennesker, som ere de ædelste Creature. Hvad vilde man dømme om den Kriigs-Mand, som saae Leylighed til at overrumple sin Fiende, men af Barmhiertighed gik ham forbi, mon han ikke af andre Kriigs-Folk blev holden for en Poltron? Det er en anden Ting, sagde Hierophiten, du taler om Fiender, som retmessig Kriig ved Manifeste er erklæret, og her handles om uskyldige Faar, som intet Ondt have gjort. Ulven svarede dertil: Hvad Ondt have Hiorte, Raadyr og Harer gjort Skytter og Jægere, og hvad Ondt gjøres dem, som for Penge lade sig blindt værve til at myrde ubekiendte Mennesker? Vi behøve ikke ved Manifeste at erklære Faarene Kriig, thi vi have aldrig nogen Tiid gjort enten Fred eller Stillstand med dem, og derfor ingen Fred bryde. Tilstanden mellem os og Faarene er som mellem Maltheser-Riddere og Tyrken, vil man fordømme os, saa maa man og fordømme dem. Men man laster hos Dyr hvad man berømmer hos Mennesker. Lad os for Exempel gjøre en Sammenligning mellem mig og Alexander Magnus. Jeg haver maaskee min Livs-Tiid myrdet 100de Faar. Alexander havde udi nogle faa Aar myrdet 100000 Mennesker. Jeg haver handlet saaledes med uskyldige Faar, han med uskyldige Persianer. Motiven til min Opførsel er fornøden Føde: Motiven til hans Opførsel haver været Ærgiærighed. Men hør nu hvad Dom der fældes over os: Alexander bliver formedelst sine Bedrifter bæret med den Titel af Helt, eller Magnus, og Isegrim bliver kaldet en Røver. Hvis Naturen havde skabt os til at æde Græs, vilde vi føre os op som uskyldige Hæste og Øxen, og hvis alle Dyr vilde tilbringe os Gaver og Offer i Hobetall, vilde vi leve udi en ligesaa hellig og uskyldig Ørkesløshed som Hierophiter udi Skoven, og som Munke blant Mennesker. Hierophiten gik derpaa vred bort, og Ulven begav sig til sine sædvanlige Forretninger igien.

Fabelen lærer, at endskiønt man ikke kand undskylde sine egne med andres Misgierninger, saa kand man dog med saadant Argument confundere dem, der ere ligesaa skyldige som de Syndere, hvilke de stræbe at omvende.